

JAVNI RADIODIFUZNI SERVIS = OBLIK USLUGE OD OPSTEG EKONOMSKOG INTERESA

Strucna radna grupa za izradu predloga Nacrta strategije razvoja sistema javnog informisanja trebalo bi u okviru svog mandata da razmotri i pitanje da li je radiodifuzni servis isto sto i oblik usluge od opsteg ekonomskom interesa. O tom pitanju imam sledece misljenje:

Javni radiodifuzni servis je proizvodnja, kupovina, obrada i **emitovanje** informativnih, obrazovnih, kulturno-umetnickih, decijih, zabavnih, sportskih i drugih radio i televizijskih programa koji su od **opsteg interesa** za gradjane... (clan 4. tacka 9. Zakona o radiodifuziji, ZoR).

Programi koji se proizvode i emituju u okviru **javnog radiodifuznog servisa od opsteg su interesa** (clan 77. stav 1. ZoR-a).

Elektronska komunikaciona usluga je usluga koja se po pravilu pruza uz naknadu, a sastoji se u celini ili pretežno od prenosa signala u elektronskim komunikacionim mrezama, ukljucujuci telekomunikacione usluge i usluge distribucije i **emitovanja** medijskih sadrzaja (tj. programa, prim. D. P.), ali ne obuhvata usluge pružanja medijskih sadržaja... koji se prenose putem elektronskih komunikacionih mreza i usluga... (clan 4. tacka 10. Zakona o elektronskim komunikacijama, ZEK).

Usluga od opsteg ekonomskog interesa jeste usluga ciji kvalitet, uslove pružanja, odnosno cenu, uredjuje ili kontrolise drzavni organ ili drugi nosilac javnog ovlascenja, narocito, zbog velike vrednosti pocetnih ulaganja, ogranicenosti resursa neophodnih za njeno pružanje, održivog razvoja, drustvene solidarnosti i potrebe za ujednacenim regionalnim razvojem, a u cilju zadovoljavanja **opsteg drustvenog interesa (elektronske komunikacije**, snabdevanje elektricnom energijom i gasom, komunalne delatnosti i slicno) (clan 5. tacka 28. Zakona o zastiti potrosaca, ZZP).

S obzirom na gore navedene definicije, ukljucujuci odrednice odgovarajucih dokumenata EU (npr. COM (2007) 724 final, tacka 2.1 stav 2), moze se zakljuciti:

- 1) da se javni radiodifuzni servis smatra kako oblikom elektronske komunikacione usluge dostupne javnosti, tako i oblikom usluge od opsteg ekonomskog interesa;
- 2) da vlasnik radio i/ili TV prijemnika kao korisnik i potrosac ima pravo u skladu sa clanom 89. stav 1. ZZP-a da jednostrano raskine svojevrzni, zakonom nametnuti oblik ugovora o pružanju javnih radiodifuznih servisa (usluga od opsteg ekonomskog interesa) ako nije saglasan sa promenom cene, tj. radio-televizijske pretplate;
- 3) da je pravo potrosaca na raskid ugovora suprotno obavezama iz cl. 81. do 83. ZoR-a;
- 4) da u ovom slucaju postoji sukob zakona, ZoR-a i ZZP-a.

Da bi se otklonio pomenuti sukob zakona, izmenjenim i dopunjenim ZoR-om ili novim zakonom iz ove oblasti trebalo bi predvideti finansiranje javnih radiodifuznih servisa iz budzeta i dela prihoda ostvarenih naplatom kablovskih distributivnih usluga, a ne iz obavezne (prinudne) RTV pretplate.

Dejan R. Popovic, dipl. inz.

Beograd, 22. april 2011.